

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus
2023 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. V-19

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIAUS TARNYBA

Juridinio asmens kodas 303118754

2023–2025 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I SKYRIUS MISIJA

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos (toliau – Tarnyba) misija – įgyvendinti mokslo ir studijų politiką užtikrinant akademinės etikos vertybių, principų ir mokslinių praktikų laikymąsi, taikant nacionalinę ir tarptautinę patirtis.

II SKYRIUS VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS IR VEIKLOS TIKSLAS

Tarnyba priskirta švietimo, mokslo ir sporto valstybės veiklos sričiai pagal valstybės veiklos sritį (Strateginio valdymo metodikos 12 priedas) ir centrinių administracinių institucijų įstatymų leidžiamajai ir vykdomajai veiklai (Tarnybos nuostatų 10 punktas). Tarnybos veiklos tikslas – užtikrinti kontrolieriaus darbą nagrinėjant skundus ir inicijuojant tyrimus dėl galimo akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimo, prižiūrint, kad nebūtų pažeidžiamos akademinės etikos nuostatos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusios procedūros, atliekant administracinių nusižengimų tyrimą bei neetiško elgesio prevenciją (1 lentelė).

Tarnyba neprisideda prie Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) strateginių tikslų ir pažangos uždavinių įgyvendinimo, todėl NPP nustatyti strateginiai tikslai, jų poveikio rodikliai ir siektinos reikšmės Tarnybai yra netaikomi. Vykdydama įstatymuose nustatytas funkcijas, Tarnyba vykdo tik tęstinę veiklą.

1 lentelė. Veiklos tikslas ir jo poveikio rodikliai.

NPP strateginis tikslas ir (arba) veiklos tikslas ir jo poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai)	Siektinos poveikio rodiklio reikšmės			Vėliausiai prieinama faktinė poveikio rodiklio reikšmė (metai)	NPP nustatytos siektinos strateginio tikslo poveikio rodiklio reikšmės	
		2023 metai	2024 metai	2025 metai		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Užtikrinti kontrolieriaus darbą nagrinėjant skundus ir inicijuojant tyrimus dėl galimo akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimo, prižiūrint, kad nebūtų pažeidžiamos akademinės etikos nuostatos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusios procedūros, atliekant administracinių nusižengimų tyrimą bei neetiško elgesio prevenciją.							

III SKYRIUS VEIKLOS PRIORITETAJ

Tarnyba pagal kompetenciją įgyvendina tris veiklos prioritetus (1 paveikslas).

1 paveikslas. Tarnybos veiklos prioritetai.

(1) Mokslo ir studijų institucijų akademinės etikos kultūros formavimosi skatinimas

(2) Efektyvi mokslo ir studijų procedūrų įgyvendinimo priežiūra

(3) Tarnybos veiklos žinomumo ir bendradarbiavimo didinimas nacionaliniu ir tarptautiniu mastu

IV SKYRIUS PROGRAMA

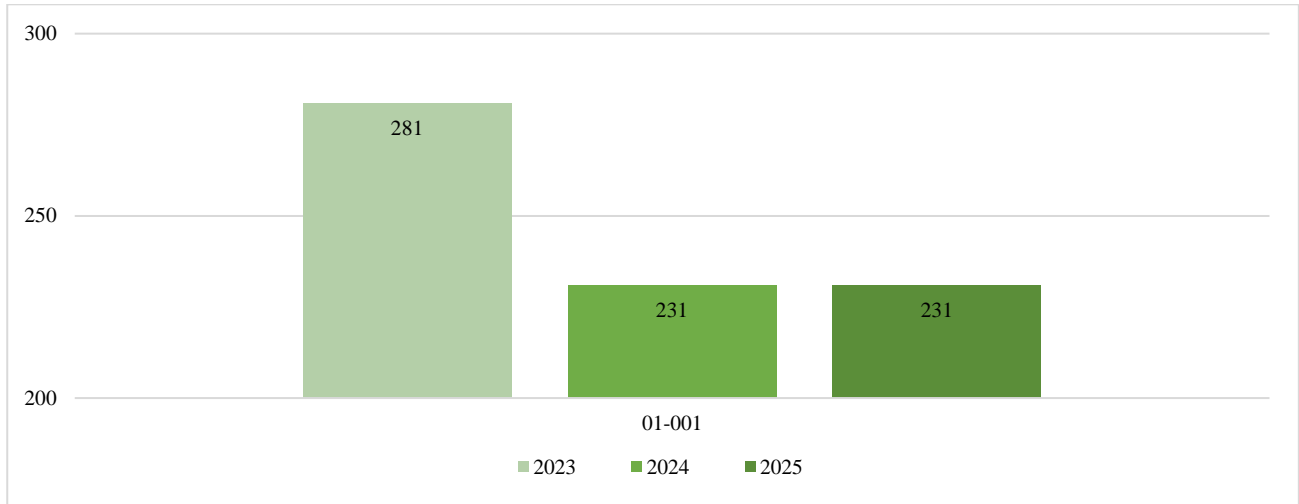
Tarnyba įgyvendina *Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos valdymo programą* (2 lentelė, 1 grafikas).

2 lentelė. 2023–2025 metų asignavimų ir kitų lėšų pasiskirstymas pagal valstybės veiklos sritį ir programą (tūkst. eurų).

Eil. Nr.	Valstybės veiklos srities pavadinimas, programos kodas ir pavadinimas	2023 metų asignavimai				2024 metų asignavimai				2025 metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų DU*			iš viso	iš jų DU			iš viso	iš jų DU	
1	2	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	01 Švietimo, mokslo ir sporto valstybės veiklos sritis												
1.1.	01-001 Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos valdymo programa												
IŠ VISO		281	281	215	0	231	231	180	0	231	231	180	0
Iš jų pažangos ir regioninių pažangos priemonių													
Iš jų tęstinės veiklos priemonių		266	266	202	0	231	231	180	0	231	231	180	0
Iš jų pervedimų priemonių													
Iš jų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas (įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas)													
Iš jų kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)		15	15	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asignavimų pokytis, palyginti su ankstesniais metais		-2	-2	-1	0	-15	-15	-13	0	0	0	0	0
Iš jų pažangos ir regioninių pažangos priemonių													
Iš jų tęstinės veiklos priemonių		+35	+35	+22	0	-35	-35	-22	0	0	0	0	0
Iš jų pervedimų priemonių													

*DU – darbo užmokestis.

1 grafikas. 2023–2025 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas (tūkst. eurų).

1 valstybės veiklos srities 01-001 programa „Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos valdymo programa“

Valdymo programos aprašymas ir bendra informacija. Šia valdymo programa siekiama įgyvendinti du tęstinės veiklos uždavinius: 1) skatinti mokslo ir studijų institucijas (toliau – MSI) laikytis akademinės etikos vertybių, principų ir mokslinių praktikų; 2) pozicionuoti kaip ekspertinę instituciją akademinės etikos ir procedūrų srityje.

Pirmo tęstinės veiklos uždavinio (skatinti MSI laikytis akademinės etikos vertybių, principų ir mokslinių praktikų) tikslingumas suderinamas su Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos siekiamo projekto „Modernus, efektyvus ir į misiją orientuotas aukštojo mokslo valdymas“ iniciatyvos „Tobulėti skatinanti aukštųjų mokyklų aplinka“ įgyvendinimu – kelti reikalavimus, kad reiklumas akademinėi etikai atitiktų tarptautinius standartus (56.3 papunktis). Šį veiklos uždavinį planuojama įgyvendinti iki 2024 metų.

Antro tęstinės veiklos uždavinio (pozicionuoti kaip ekspertinę instituciją akademinės etikos ir procedūrų srityje) tikslingumas suderinamas su Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatytu viešojo sektoriaus prioritetu – padidinti viešojo sektoriaus profesionalumą, lankstumą, inovacijų ir technologijų diegimą, taip pat sustiprinti atsakomybę, gebėjimą priimti sprendimus ir spręsti sudėtingus iššūkius (200 punktas). Šį veiklos uždavinį planuojama įgyvendinti iki 2024 metų.

Programos koordinatore – Loreta Tauginienė, akademinės etikos ir procedūrų kontrolierė, el. p. loreta.tauginiene@etikostarnyba.lt.

Programos vykdytojai: 10 Tarnybos darbuotojų.

Pirmo tęstinės veiklos uždavinio aplinkos analizė. Tarnyba yra nepriklausoma, Lietuvos Respublikos Seimui atskaitinga valstybės institucija, įgyvendinanti mokslo ir studijų politiką ir vykdanči akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų užtikrinimo funkcijas: kontrolieriaus pavedimu nagrinėja pareiškėjų skundus ir kontrolieriaus iniciatyva atlieka tyrimus dėl akademinės bendruomenės narių veiksmų (veikimo ar neveikimo), kuriais galimai pažeidžiama akademinė etika ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusios procedūros, įskaitant skundus dėl MSI vadovų ir padalinių vadovų piktnaudžiavimo akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų srityje, rengia gaires, rekomendacijas ir kitus dokumentus MSI dėl akademinės etikos kodeksų ir kitų akademinės etikos skatinimo priemonių kūrimo, įgyvendinimo ir tobulinimo, nustato gerąsias akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikas mokslinėje veikloje, mokslo (meno) sklaidoje, studijose ir su studijomis susijusioje veikloje, bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis, tarnybomis ir organizacijomis, taip pat su

tarptautinėmis organizacijomis, kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis, nagrinėdama galimus akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimus ir prižiūri jų laikymąsi ir teisės aktų nustatyta tvarka skatina ir remia juridinių ir fizinių asmenų bei visuomenės veiklas (iniciatyvas), padedančias įgyvendinti akademinės etikos principais grindžiamas mokslo ir studijų kokybės skatinimo ir užtikrinimo priemones. Tarnyba siekia, kad kiekviena MSI laikytųsi akademinės etikos nuostatų – nagrinėja galimus akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimus ir savo pastangomis aktyviai vykdo neetiško elgesio prevenciją (pvz., rengia tarptautinius standartus bei dabartines tendencijas ir poreikį atitinkančias rekomendacijas ir gaires, organizuoja mokymus, seminarus ir kitus renginius, teikia konsultacijas). Tarnybos įgalioti pareigūnai pradeda administracinių nusižengimų teiseną, nagrinėja administracinių nusižengimų bylas ne teismo tvarka dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 123, 505 ir 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų.

Mokslas. 2022 m. Tarnyba, atlikdama tyrimą „Atsakingo mokslo barometras 2022“¹, vykdė Lietuvos MSI dėstytojų, mokslo darbuotojų ir doktorantų apklausą (N=310). Šios apklausos rezultatai parodė, kad beveik pusė (45 proc.) respondentų gerai žinojo bent vienas iš tarptautinių ar Lietuvos nacionaliniu mastu taikomų gairių², kuriose įtvirtintos nuostatos, susijusios su mokslinių tyrimų ir publikavimo etika (toliau – MTPE). Beveik 4 iš 10 respondentų (37 proc.) nurodė, kad jų institucija įgyvendino MTPE nuostatas pagal bent vieną iš 1 išnašoje paminėtų dokumentų. Kita vertus, po daugiau nei pusę respondentų nurodė, kad nei gerai žino apklausoje paminėtus dokumentus (52 proc.), nei žino apie jų nuostatų įgyvendinimą savo institucijoje (58 proc.). Palyginti su 2020 m. apklausos rezultatais³, šios proporcijos beveik nepasikeitė. Be to, kiek daugiau nei trečdalis respondentų (37 proc.) niekada per pastarųjų trejų metų laikotarpį negilino savo žinių MTPE srityse. Tačiau pažymėtina, kad palyginti su ankstesniais metais, 2022 m. kiek mažesnė respondentų, gilinusių savo žinias MTPE srityje, dalis nurodė, kad ieškojo informacijos MTPE tema savarankiškai (52 proc., palyginti su 69 proc.), o žymiai didesnė respondentų dalis dalyvavo virtualiuose renginiuose (47 proc., palyginti su 13 proc.) ir kitų Lietuvos institucijų organizuojuose renginiuose (38 proc., palyginti su 30 proc.).

Vertindami MTPE pažeidimų pasireiškimą savo akademinėje aplinkoje, respondentai (N=310) tarp dažniausiai (labai dažnai ir dažnai) pastebimų pažeidimų nurodė: neetiškų mokslinių tyrimų atlikimo tipus – hipotezės pritaikymą prie rezultatų (12 proc.), statistinio reikšmingumo koeficiento vaikymąsi (11 proc.); neetiško mokslinių tyrimų rezultatų skelbimo tipus – daugialypės terpės plagiatą (10 proc.), tyrimo išskaidymą į kelias publikacijas (9 proc.), saviplagiatą (8 proc.); neetiškos autorystės tipus – dovanotąją autorystę (23 proc.), mainais grindžiamą autorystę (19 proc.), nenusipelnusių bendraautorių problemą (16 proc.). Dauguma šių MTPE pažeidimų buvo dažniausiai paminėti ir 2020 metais. Kita vertus, 2022 m., palyginti su ankstesniais metais, pastebimi šie pokyčiai: tyrimo duomenų rinkimas negavus būtino leidimo nebėra dažniausiai nurodomas MTPE pažeidimas (tik 3 proc. respondentų nurodė, kad labai dažnai ir dažnai pastebėjo šį pažeidimą), o vienas iš dažniausiai pastebimų pažeidimų paminėtas nenusipelnusių bendraautorių pobūdžio pažeidimas⁴.

¹ Umbrasaitė, J & Ozolinčiūtė, E 2022, *Atsakingo mokslo barometras 2022*, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vilnius.

² Europos Komisijos rekomendacija dėl Europos mokslininkų chartijos ir dėl Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodekso; Tarptautinės universitetų asociacijos Magna Charta Universitatum observatorijos Aukštojo mokslo institucinio etikos kodekso gairės; Europos elgesio kodeksas mokslinių tyrimų etikos klausimais (pataisytas leidimas); Publikavimo etikos komiteto (angl. Committee on Publication Ethics, COPE) įvairios rekomendacijos; Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus patvirtintos Mokslo ir studijų institucijų akademinės etikos kodeksų priėmimo, įgyvendinimo ir priežiūros rekomendacijos (2020 m.); Lietuvos universitetų rektorių konferencijos Publikavimo etikos gairės; Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus patvirtintos Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairės; Tarnybos parengtos Netikrų mokslo renginių atpažinimo gairės; Tarnybos parengtos Objektivaus ir sąžiningo grupinių darbų vertinimo gairės; Tarnybos parengtos Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gairės; Tarnybos ir Lygių galimybių kontrolieriaus parengta Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimo mokslo renginiuose atmintinė.

³ Ozolinčiūtė, E, Židonė, G & Tauginienė, L 2020, *Atsakingo mokslo barometras 2020*, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vilnius.

⁴ Kai asmuo, mažai prisidėjęs arba visai neprisidėjęs prie grupės darbo, ir (ar) verčia kitus grupės narius atlikti daugiau, negu jiems priklauso.

Daugiau nei ketvirtadalis respondentų (28 proc.) nurodė, kad per pastaruosius trejus metus patys susidūrė su kito tyrėjo nesąžiningu elgesiu (palyginti, 2020 m. tokių buvo kas trečias). Tačiau dauguma iš susidūrusių su MTPE pažeidimu jų atžvilgiu (82 proc.) niekur nesikreipė ir (ar) patys sprendė situaciją; tik šeštadalis (17 proc.) kreipėsi į vadovą, etikos komitetą ar Tarnybą ir pan. (palyginti, 2020 m. tokių buvo kas ketvirtas). Darytina išvada, kad MSI priemonės, sprendžiant neetiško elgesio atvejus ar siekiant užkirsti jiems kelią, vis dar yra nepakankamai efektyvios. Atkreiptinas dėmesys į Lietuvos akademinės bendruomenės polinkį etinę poziciją grįsti labiau idealistinėmis nei reliatyvizmo nuostatomis. Remiantis respondentų etinių nuostatų pagal Forsyth (2019) etinės pozicijos klausimyną (angl. *Ethics Position Questionnaire*)⁵ vertinimu (N=309), 2022 m., kaip ir 2020 m., respondentų etinė pozicija buvo labiau grindžiama idealistinėmis nei reliatyvistinėmis nuostatomis (palyginti, koeficientai 2022 m.: idealizmas – 4,55, reliatyvizmas – 2,49; koeficientai 2020 m.: idealizmas – 4,47, reliatyvizmas – 2,45).

Studijos. 2022 m. Lietuvos studentų sąjungos atlikto Akademinio sąžiningumo indekso tyrimo duomenimis, 24 proc. respondentų mano, kad rašto darbo pirkimas ir pirktas darbas pateikimas kaip savo yra paplitusi ir labai paplitusi praktika (palyginti su 2019 m. duomenimis, taip manančių buvo 17 proc., 2017 m. – 21 proc., 2015 m. – 19 proc., 2013 m. – 26 proc.).⁶ Nors nuo 2013 m. iki 2019 m. studentų apklausose pastebėta mažėjanti šio akademinio sąžiningumo pažeidimo paplitimo tendencija, tačiau 2020–2021 m. COVID-19 kontekste ši pozityvi tendencija pakito negatyvia linkme. Palyginti su 2013 m. duomenimis, studentų nuomone, tam tikri pažeidimai yra vis labiau plintantys ir labai paplitę, pvz., tyrimo duomenų išgalvojimas (palyginti su 2013 m. duomenimis, taip manančių buvo 21 proc., 2022 m. – 30 proc.), citatų iškraipymas ar sukūrimas siekiant pagrįsti savo idėją (palyginti su 2013 m. duomenimis, taip manančių buvo 15 proc., 2022 m. – 25 proc.).

2023 m. Tarnyba antrą kartą atliko tyrimą „Nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugų pasiūla Lietuvoje“⁷. Pirmojo tyrimo ataskaitoje (Vaškevičiūtė & Ozolinčiūtė 2021) analizuojamas šių paslaugų teikimas neaktyviuoju vasaros atostogų laikotarpiu⁸. 2023 m. tyrimu siekiama nustatyti, kokios nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugos siūlomos studijų semestro eigoje ir kuo jų pasiūla skiriasi nuo vasaros atostogų metu siūlomų šio pobūdžio paslaugų. Tyrimo rezultatai rodo, kad kai kurios šių paslaugų pasiūlos charakteristikos išlieka panašios 2021 m. rugpjūčio mėn. ir 2023 m. kovo ir balandžio mėn. Pavyzdžiui, daugumoje skelbimų pateikiama vizualizacija; skelbimų autoriai retai nurodo savo vardus ir asmeninius kontaktus; daugiau nei kas šeštame skelbime akcentuojamas kokybės užtikrinimas; dažniausiai paslaugos siūlomos keliose (įvairiose) mokslo srityse. Tačiau pastebima, kad 2023 m. kovo ir balandžio mėn. žymiai dažniau nei ankstesniu laikotarpiu paslaugos deklaruojamos skelbimų pavadinimuose (56 proc. 2023 m. kovo mėn., 58 proc. 2023 m. balandžio mėn. ir 20 proc. 2021 m. rugpjūčio mėn.); skelbimuose dažniau nurodomos konsultacijų paslaugos (26 proc. 2023 m. kovo mėn., 27 proc. 2023 m. balandžio mėn. ir 9 proc. 2021 m. rugpjūčio mėn.); dažniau komunikuojama apie konfidencialumo užtikrinimą (33 proc. 2023 m. kovo mėn.; 31 proc. 2023 m. balandžio mėn. ir 23 proc. 2021 m. rugpjūčio mėn.). Atkreiptinas dėmesys, kad 3 iš 4 analizuotų skelbimų portalų nuo 2022 m. yra įkėlę informaciją apie mokslo ar studijų darbų rengimo paslaugų siūlymo ir pirkimo užtraukiamą administracinę atsakomybę. Be to, remiantis 2023 m. tyrimo rezultatais, paslaugų teikėjai rečiau nurodo bent kelis skirtingus komunikacijos būdus (po 50 proc. 2023 m. kovo mėn. ir balandžio mėn. ir 64 proc. 2021 m. rugpjūčio mėn.), tačiau užsakovai visada gali susisiekti ir skelbimų portalo kanalais (pvz., parašyti žinutę „pokalbio“ lange).

Valdymas. Tarnybos 2022 m. atlikto tyrimo „Atsakingo mokslo barometras 2022“ duomenimis, daugiau nei ketvirtadalis (28 proc.) respondentų nurodė, kad jų MSI įgyvendina Akademines etikos ir procedūrų kontrolieriaus patvirtintas Mokslo ir studijų institucijų akademinės

⁵ Forsyth, DR 2019, *Making Moral Judgments: Psychological Perspectives on Morality, Ethics, and Decision-Making* (1st ed.), Routledge. doi:10.4324/9780429352621.

⁶ Lietuvos studentų sąjunga 2022, *Akademinio sąžiningumo indeksas 2022*, žiūrėta 2023 m. gegužės 31 d., <<http://www.lss.lt/wp-content/uploads/2023/05/Akademinio-saziningumo-indeksas-2022.pdf>>.

⁷ Umbrasaitė, J & Liekė, B 2023, *Nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugų pasiūla Lietuvoje*, Akademines etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vilnius.

⁸ Vaškevičiūtė, S & Ozolinčiūtė, E 2021, *Nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugų pasiūla Lietuvoje*, Akademines etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vilnius.

etikos kodeksų priėmimo, įgyvendinimo ir priežiūros rekomendacijas (2020 m.), o apie penktadalis (21 proc.) – Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gaires (toliau – Gairės). Kaip parodė 2022 m. sausio–vasario mėn. Tarnybos atliktos MSI apklausos rezultatai, MSI 2022 m. daugiausia dėmesio ketino skirti pastarųjų Gairių perkėlimui į savo vidaus dokumentus (30 proc. MSI). Pažymėtina, kad nemaža MSI dalis (25 proc.) per gana trumpą laiką sudarė Atitikties mokslinių tyrimų etikai komitetus, o dar panašiai tiek pat (27 proc.) nurodė, kad planuoja tai padaryti 2022 metais.

Siekdama papildyti Gaires ir skatinti MSI elgsenos pokyčius akademinės etikos srityje, Tarnyba sudarė tarpinstitucinę darbo grupę⁹, kuri 2022 m. parengė mokslinių tyrimų duomenų valdymo plano pavyzdinės formos projektą. Mokslinio tyrimo duomenų valdymo plano pavyzdinė forma buvo patvirtinta kontrolieriaus įsakymu¹⁰ kaip Gairių 3 priedas. Tikimasi, kad ši forma padės tyrėjams atsakingai planuoti mokslinio tyrimo duomenų valdymo procesus (ypač užtikrinti duomenų apsaugą moksliniame tyrime (mokslinio tyrimo duomenyse), užtikrinti tyrimo dalyvių apsaugą ir leis išvengti galimų akademinės etikos pažeidimų mokslinėje veikloje (pvz., neetiškos autorystės, duomenų fabrikavimo, duomenų falsifikavimo atvejų ir pan.) bei pagelbės MSI atitikties mokslinių tyrimų etikai komitetams tinkamai užtikrinti savo veiklą.

Antro tęstinės veiklos uždavinio aplinkos analizė. Tarnyba, siekdama tapti pripažinta ekspertine institucija akademinės etikos ir procedūrų srityje, atlieka šias funkcijas: teikia Seimui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir kitoms kompetentingoms institucijoms siūlymus dėl akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų laikymosi skatinimo ir (ar) užtikrinimo akademinėje bendruomenėje, bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis, tarnybomis ir organizacijomis, taip pat su tarptautinėmis organizacijomis, kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis, siekdama dalytis gerąja akademinės etikos skatinimo patirtimi, su akademiniais ir kitais tinklais keičiasi nuasmeninta ir (ar) apibendrinta informacija apie akademinės etikos pažeidimus suėjus kontrolieriaus sprendimo apskundimo terminui ir išgaliojus kontrolieriaus sprendimui, dalyvauja Tarnybos veiklai viešinti skirtuose renginiuose ir veiklose (iniciatyvose) ir informuoja visuomenę apie Tarnybos veiklą.

Tarnyba tęsia renginių akademinėi bendruomenei organizavimą. Vienas iš svarbiausių Tarnybos renginių – kasmetinė konferencija „Etika akademinėje aplinkoje“ – skirtas Pasaulinei etikos dienai paminėti. Šiuo renginiu kasmet siekiama diskutuoti apie vieną aktualiausių akademinės etikos problemų. Siekiant efektyvesnio etiško elgesio skatinimo svarbu tęsti ir bendradarbiavimą su akademinės etikos komitetais. Tarnyba ir toliau planuoja susitikimus ir kito pobūdžio renginius su MSI bendruomenėmis, konsultacijas ir kt. pagal išreikštą MSI poreikį.

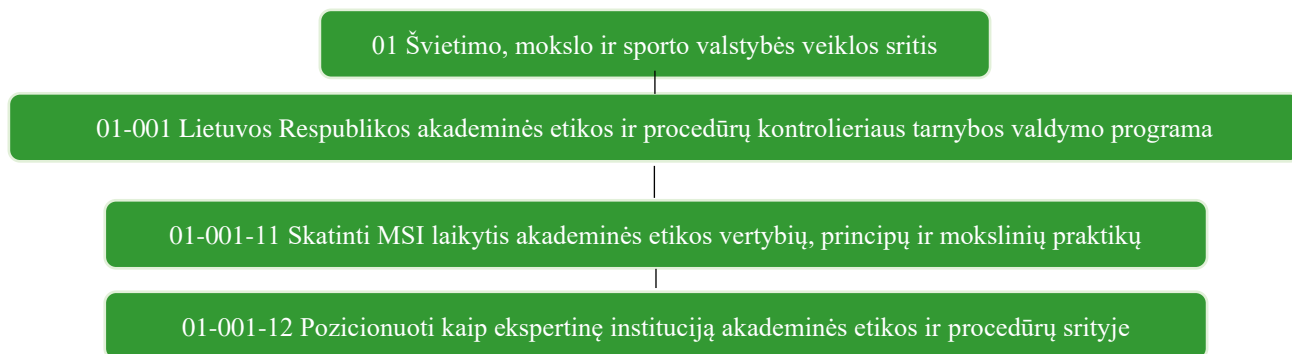
Atsižvelgiant į aplinkos analizes, numatoma įgyvendinti atitinkamas tęstinės veiklos priemones (2 grafikas, 3 lentelė). Siekiant užtikrinti akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimų objektyvumą 2023 metais planuojama tęsti teksto sutapčių nustatymo programos palaikymą. Siekiant veiklos procesų efektyvumo ir lėšų taupymo, nuo 2023 m. sausio 1 d. prisijungta prie centralizuotos dokumentų valdymo sistemos DBSIS.

---

⁹ Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2022 m. kovo 24 d. įsakymas Nr. V-8 „Dėl kontrolieriaus 2021-12-22 įsakymo Nr. V-67 „Dėl darbo grupės sudarymo“ pakeitimo“.

¹⁰ Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2022 m. birželio 6 d. įsakymas Nr. V-16 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2020 m. gruodžio 10 d. įsakymo Nr. V-60 „Dėl Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairių tvirtinimo“ pakeitimo“.

2 grafikas. Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos valdymo programa ir jos uždaviniai.

3 lentelė. 2023–2025 metų programos (01-001 Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos valdymo programa) uždaviniai, priemonės, asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. eurų).

Uždavinio, priemonės kodas, požymis	Uždavinio, priemonės pavadinimas	2023 metų asignavimai		2024 metų asignavimai		2025 metų asignavimai		Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, Nacionalinės darbotvarkės, NPP ir (arba) nacionalinės plėtros programos akronimas ir elemento kodas
		iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
01-001-11-01 (T)	<i>Uždavinys:</i> Skatinti MSI laikytis akademinės etikos vertybių, principų ir mokslinių praktikų							
01-001-11-01-01 (TP)	<i>Priemonė:</i> Švietimas akademinės etikos ir procedūrų srityje							
01-001-12-02 (T)	<i>Uždavinys:</i> Pozicionuoti kaip ekspertinę instituciją akademinės etikos ir procedūrų srityje							
01-001-12-02-01 (TP)	<i>Priemonė:</i> Į(si)traukimas į teisėkūrą akademinės etikos ir procedūrų srityje							
01-001-12-02-02 (TP)	<i>Priemonė:</i> Tarnybos reprezentavimas							
01-001-12-02-03 (TP)	<i>Priemonė:</i> Sąlygų Tarnybos darbuotojų kompetencijos tobulinimui sudarymas							
	1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso	266	202	231	180	231	180	
	iš jo:	266	202	231	180	231	180	
	1.1. valstybės biudžeto lėšos							
	1.2. bendrojo finansavimo lėšos							
	1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos							
	1.4. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos							
	1.5. dotacijos savivaldybių biudžetams							
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)	15	13	0	0	0	0	
	Iš viso programos pažangos ir regioninėms pažangos priemonėms finansuoti							
	Iš jų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamoms pažangos priemonėms							
	Iš jų iš kitų šaltinių finansuojamoms pažangos priemonėms							
	Iš viso programos tęstinės veiklos ir pervedimų priemonėms finansuoti	281	215	231	180	231	180	
	Iš jų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamoms tęstinės veiklos ir pervedimų priemonėms	266	202	231	180	231	180	
	Iš jų iš kitų šaltinių finansuojamoms tęstinės veiklos ir pervedimų priemonėms	15	13	0	0	0	0	
	Iš viso programai finansuoti (1 + 2)	281	215	231	180	231	180	

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos valdymo programos uždaviniams įgyvendinti numatomos 4 priemonės (3 lentelė), kurių įgyvendinimo pažangai stebėti numatyti 4 rezultato rodikliai ir 10 produkto rodiklių (4 lentelė).

4 lentelė. 01-001 Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos valdymo programos uždaviniai, priemonės, stebėsenos rodikliai ir jų reikšmės.

Stebėsenos rodiklio kodas	Uždavinių, priemonių, stebėsenos rodiklių pavadinimai ir matavimo vienetai	Stebėsenos rodiklių reikšmės			Susijęs strateginio planavimo dokumentas (VPNĮP, NPP, PP, RPP)
		2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6
	1 uždavinys (skatinti MSI laikytis akademinės etikos vertybių, principų ir mokslinių praktikų)				
R-01-001-11-01-01	Akademinės bendruomenės kompetencija MTPE srityje (koeficientas)	-	1,60	-	VPNĮP 1.6.7 papunktis
	1 uždavinio 1 priemonė (Švietimas akademinės etikos ir procedūrų srityje)				
P-01-001-11-01-01-01	Tarnybos analitinių apžvalgų skaičius	3	3	2	
P-01-001-11-01-01-02	Tarnybos teminių gairių skaičius	-	1	-	
P-01-001-11-01-01-03	Konsultacijų (pvz., dažniausiai užduodamų klausimų, kreipimusi) skaičius	55	55	55	
P-01-001-11-01-01-04	Renginių, skirtų akademinėi bendruomenei, akademinės etikos srityje skaičius	15	15	15	
P-01-001-11-01-01-05	Renginių akademinės etikos srityje dalyvių skaičius	800	900	1000	
P-01-001-11-01-01-06	Tarnybos dokumentų (pvz., sprendimų, gairių, analitinių apžvalgų) parsisiuntimų skaičius	800	800	800	
P-01-001-11-01-01-07	Naujienlaiškių prenumeratorių skaičius	700	750	800	
	2 uždavinys (pozicionuoti kaip ekspertinę instituciją akademinės etikos ir procedūrų srityje)				
R-01-001-12-02-01	Pateiktų ir priimtų iniciatyvų (pvz., siūlymų) dėl nacionalinių dokumentų, susijusių su mokslo ir studijų kokybės užtikrinimu, santykis (proc.)	50	50	50	
R-01-001-12-02-02	Kviestinių pranešimų (kalbų) tarptautiniuose renginiuose dalis (proc.)	50	50	50	
R-01-001-12-02-03	Vidutinė skundų nagrinėjimo ir tyrimų atlikimo trukmė (dienų sk.)	270	270	270	
	2 uždavinio 1 priemonė (Į(ši)traukimas į teisėkūrą akademinės etikos ir procedūrų srityje)				
P-01-001-12-02-01-01	Pateiktų siūlymų dėl nacionalinių dokumentų, susijusių su mokslo ir studijų kokybės užtikrinimu akademinės etikos ir procedūrų srityje skaičius	9	5	5	
	2 uždavinio 2 priemonė (Tarnybos reprezentavimas)				
P-01-001-12-02-02-01	Kviestinių pranešimų (kalbų) renginiuose skaičius	4	4	4	
	2 uždavinio 3 priemonė (Sąlygų Tarnybos darbuotojų kompetencijos tobulinimui sudarymas)				
P-01-001-12-02-03-01	Vidutinis mokymų ir kvalifikacijos kėlimo valandų skaičius vienam darbuotojui (val. / darbuotojui)	20	20	20	

V SKYRIUS ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimu Nr. SV-S-1349 patvirtintą maksimalų Tarnybos pareigybių skaičių ir skirtus valstybės biudžeto asignavimus, Tarnyboje nustatytas didžiausias leistinas valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičius – 10 (5 lentelė).

5 lentelė. Informacija apie Tarnybos žmogiškuosius išteklius (vnt.) ir asignavimus jiems išlaikyti (tūkst. eurų).

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	2023 metai			2024 metai			2025 metai		
		Pareigybių skaičius*		Išlaidos darbo užmokesčiui	Pareigybių skaičius*		Išlaidos darbo užmokesčiui	Pareigybių skaičius*		Išlaidos darbo užmokesčiui
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba	10	3	202	10	3	180	10	3	180
Iš viso		10	3	202	10	3	180	10	3	180

*Į bendrą pareigybių skaičių įtraukta valstybės pareigūno pareigybė.

2023 m. darbo užmokesčiui skirtos lėšos, palyginti su 2022 metais, padidėjo 12 procentų, tačiau nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. jos sumažės mažiausiai 7 proc., nes Tarnyba neturės kitų teisėtai gautų lėšų, įskaitant ir iš dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo, Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai, taip pat kituose projektuose. Be to, pažymėtina, kad Tarnyba patiria tęstinius sunkumus formuojant daugumai funkcijų užtikrinti būtiną Tarnybos personalą. Šiuo metu nesudarytos sąlygos atlikti tokių funkcijų – efektyviai komunikuoti su visuomene. Siekiant užtikrinti efektyvų kontrolieriaus viešumo principo įgyvendinimą, būtinos specialiosios žinios, kurių Tarnyba šiuo metu neturi. Taip pat Tarnyba, kaip ir bet kuri viešojo sektoriaus institucija, negali konkuruoti lygiavertėmis darbo rinkos sąlygomis ieškant trijų valstybės tarnautojų, kuriems keliamas teisinio išsilavinimo reikalavimas, skundų ir administracinių nusižengimų nagrinėjimui. Atsižvelgiant į informaciją apie Tarnybos žmogiškuosius išteklius ir jų darbo užmokesį, minėtų pareigybių funkcijų atlikimui nuo 2024 metų darbo užmokesčio fondas iš valstybės biudžeto turėtų didėti bent 35 tūkst. eurų (17 proc.). Tarnybos žmogiškųjų išteklių darbo užmokesčio fondo iš valstybės biudžeto stabilumas turėtų būti nuosekliai užtikrintas ir kitais metais, ypač įvertinant Tarnybos darbuotojų darbo užmokesčio tarpsektorinį konkurencingumą.

Turto išlaidos 2023–2025 metais nenumatomos.